

Σεμινάριο «Γραφή και Ανάγνωση» (Read & Write)

Σχεδιασμός, οργάνωση, διδασκαλία: Άρης Μαραγκόπουλος

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σεμιναρίου (Από την ανάγνωση στη γραφή)

Η Ανάγνωση του Κόσμου (I)

1. Πώς διαβάζουμε τον κόσμο. 2. Πώς διαβάζουμε τα βιώματά μας. 3. Πώς διαβάζουμε μέσα από τα μάτια του Άλλου (Βιβλίο, Τέχνη, άμεσο περιβάλλον, ΜΜΕ). 4. Πώς διαβάζουμε τα δικά μας κείμενα.

Άσκηση: Κείμενο ελεύθερο, μιας παραγράφου, ως συνέχεια του πρώτου μαθήματος βασισμένο σε φωτογραφία που μοιράζεται στην ομάδα.

Η Ανάγνωση του κόσμου (II)

1. Πραγματικότητα και Φαντασία. 2. Πραγματικότητα και Μυθολογία. 3. Η δική μας πραγματικότητα. 4. Η δική μας μυθολογία. 5. Το παράδειγμα των απλών πραγμάτων που είναι σπουδαία. 6. Το παράδειγμα των απλών πραγμάτων που μας είναι άχρηστα (αλλά δεν το ξέρουμε). 7. Το «οικογενειακό μυθιστόρημα».

Άσκηση I. Συζήτηση στην ομάδα της προηγούμενης Άσκησης.

Άσκηση II. Μέχρι 400 λέξεις, ένα κείμενο με άξονα το σημείο 6.

Η Ανάγνωση και η Γραφή των κειμένων, προϋποθέσεις

1. Η χαρά της ανάγνωσης: Το "εύκολο" βιβλίο, το "δύσκολο" βιβλίο. 2. Κριτήρια αξιολόγησης του λογοτεχνικού έργου. 3. Κριτική ικανότητα και γούστο. 4. Τα είδη της λογοτεχνίας και τι εξυπηρετεί να τα ξέρεις. 5. Τι είδος θα ήθελες / θα μπορούσες να γράψεις εσύ. 6. Τα 30 βιβλία (ελληνικής και ξένης) λογοτεχνίας που πρέπει οπωσδήποτε να διαβάσεις.

Άσκηση I. Συζήτηση στην ομάδα της προηγούμενης Άσκησης.

Άσκηση II. Κείμενο με άξονα την ομάδα του σεμιναρίου, 500 λέξεις.

Η Γραφή του δικού μου κειμένου και το Εργαστήριο του Συγγραφέα

1. Η γέννηση μιας ιστορίας (Γράφω για: τον κόσμο / το βίωμα / τον Άλλο / για μένα. Γράφω όπως μπορώ). 2. Η πρώτη μου αφήγηση, προετοιμασία. 3. Προϋποθέσεις για το ικανοποιητικό κείμενο (στάδια συγγραφής). 4. Η θεμελιακή άποψη / οπτική για τα πράγματα. 5. Ψεύτικο και αυθεντικό κείμενο, το πειστικό κείμενο. 6. Οργανώνοντας το «Εργαστήριο του Συγγραφέα». 7. Πώς διορθώνω (βασικές τεχνικές) το κείμενό μου.

Άσκηση I. Συζήτηση στην ομάδα της προηγούμενης Άσκησης.

Άσκηση II. Ανάγνωση ενός κλασικού κειμένου της νεοελληνικής λογοτεχνίας με παραλλαγή της πλοκής και άλλων στοιχείων του (600 λέξεις).

Άσκηση III. Γραφή κειμένου με συγκεκριμένο θέμα (ως αφετηρία: το «Οικογενειακό μυθιστόρημα»)

Η Γραφή του δικού μου κειμένου και τι προσέχω περισσότερο

1. Ο Χρόνος (αργός-περιγραφικός / γρήγορος-δραστικός). 2. Διαφορετικά είδη χρόνου (τεχνικές - χρήσεις). 3. Ο Τόπος ως σκηνή. 4. Η αίσθηση του Χρόνου και του Τόπου (συζήτηση αυτών των στοιχείων με αφετηρία την προηγούμενη άσκηση II.) 5. Τα πρόσωπα, κύρια και δευτερεύοντα, οι πειστικοί χαρακτήρες (Show / Tell – Flat / Round), οι πειστικές σχέσεις, ισχυρά και αδύναμα Στερεότυπα. 6. Η τεχνική της «μετατόπισης».

Άσκηση I. Συζήτηση στην ομάδα των προηγούμενων ασκήσεων (II, III).

Άσκηση II. Ξαναγράψιμο της προηγούμενης άσκησης III, τώρα με παραλλαγή στη δραματική έκβαση.

Άσκηση III. Ανάγνωση κλασικού κειμένου νεοελληνικής λογοτεχνίας, παραλλαγές ως προς το σήμερα.

Η Γραφή του δικού μου κειμένου και η πειθαρχία στον στόχο

1. Η οπτική γωνία (είδη, χρήσεις, τεχνικές). 2. Σχέδιο (draft) για την πλοκή (i. το γεωμετρικό draft. ii. το draft με άξονα το δημιουργικό Κέντρο. iii. το εν προόδω draft). 3. Δομή (αρχή, μέση, τέλος, Ενότητα, Αντιθέσεις, Ανατροπές κλπ.). 4. Ύφος / Γλώσσα 5. Πραγματολογικά στοιχεία-έρευνα.

Άσκηση I. Συζήτηση στην ομάδα των προηγούμενων δύο ασκήσεων (II, III). **Ξαναγράψιμο** (3η φορά) της προηγούμενης άσκησης II με εργαλείο την τεχνική της μετατόπισης.

Άσκηση II. Προβολή βίντεο στην ομάδα και draft με βάση αυτό ως άξονα.

Άσκηση III. Ανάγνωση / κριτική ενός κλασικού κειμένου νεοελληνικής / ξένης λογοτεχνίας, παραλλαγές στους χαρακτήρες.

Η Γραφή του δικού μου κειμένου και πώς κάνω ένα βήμα παραπέρα

1. Τα τρία Δ (Δράση, Διάλογος / Μονόλογος, Διλήμματα). 2. Μικρά μυστικά για την τέχνη της γραφής: i. από τον χαρακτήρα στην πλοκή. ii. από τη γλώσσα στην πλοκή. iii. από το σχέδιο στην πλοκή. 3. Το «στρίψιμο της βίδας».

Άσκηση I. Συζήτηση στην ομάδα των προηγούμενων δύο ασκήσεων(II, III).

Άσκηση II. Κείμενο έως 800 λέξεις με κυρίαρχο ρόλο στον Διάλογο (σε δύο / τρεις παραλλαγές).

Άσκηση III. Draft για μια νουβέλα.

Θα γράψω; Θα γίνω συγγραφέας;

1. Δυνατότητες για να προχωρήσει κάποιος ως συγγραφέας. 2. Οι ανάγκες. 3. Τα εφόδια. 4. Η εποχή. 5. Συζήτηση των τελευταίων ασκήσεων-κειμένων. 6. Αξιολόγηση της προσωπικής «φωνής» του κάθε μέλους της ομάδας.

Τελευταία άσκηση: Υποβάλλεται, σε βάθος χρόνου δύο μηνών, ένα διήγημα 2-3000 λέξεων που θα διορθωθεί και θα αξιολογηθεί λεπτομερώς από τον Άρη Μαραγκόπουλο.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

I. Όλες οι ασκήσεις του σεμιναρίου είναι προαιρετικές για τους συμμετέχοντες στην Ομάδα. Οποσδήποτε, όσο μεγαλύτερο αριθμό από αυτές ολοκληρώσει το κάθε μέλος, τόσο πιο ουσιαστικό θα είναι το όφελος αυτής της διδασκαλίας για το ίδιο.

II. Ορισμένες από τις παραπάνω ενότητες μαθημάτων θα απαιτήσουν παραπάνω από μία δίωρη συνεδρία για την πλήρη κάλυψή τους.